UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA BARCELONATECH Departament d'Estadística i Investigació Operativa

TERCER CONTROL DE TEORIA

Programació Lineal i Entera, curs 2014-15 2on curs Grau en Estadística UB-UPC

NOM:

	Temps estimat	Punts	911.	Puntuació	(o)	
Test	15min	2pt				
Exercici 1	75min	a) 2pt				- Prohibida la presència de mòbils durant la prova. - Copiar o facilitar la còpia implica suspendre el control.
		b) 2pt				
		c) 2pt				
		d) 2pt				
Total	90min	10 pt				

TEST (2 punts / 15min / sense apunts)

- Encercleu a cada possible resposta a), b) i c) si és certa (Si) o falsa (No).
- Resposta correcta +1pt, incorrecta -0.4pts., en blanc 0.pts.

TEST 1. Si x_1 , x_2 i x_3 representen les variables binàries de selecció d'un projecte.

- a) Si / No $x_1 + x_2 + x_3 \ge 2$ imposa que es seleccionaran com mínim dos projectes. (S)
- b) Si / No $x_1 + x_2 \le 1$ imposa que es seleccionarà un dels dos projectes 1 o 2. (N)
- c) Si / No $x_2 \ge x_3$ imposa que no es seleccionarà x_2 a no ser que es seleccioni x_3 . (S)

TEST 2. Considereu el problema (PE) de maximització i la seva relaxació lineal (RL):

- a) Si / No $K_{PE} \subseteq K_{RL}$. (S)
- b) Si / No $c'x_{RL} \le c'x_{PE}$, $\forall x_{RL} \in K_{RL}$, $\forall x_{PE} \in K_{PE}$. (N)
- c) Si / No $x_{PE}^* \in K_{RL} \Rightarrow z_{PE}^* = z_{RL}^*$. (N)

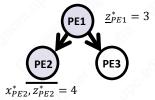
TEST 3. Donat un problema de PLE (*PE*) de minimització, la formulació vàlida (*PE*1) és més forta que la formulació vàlida (*PE*2)

- **d)** Si / No Si $z_{PE1}^* \le z_{PE2}^*$. (N)
- e) Si / No Si $z_{RL1}^* \ge z_{RL2}^*$. (N)
- f) Si / No Si $K_{RL1} \subset K_{RL2}$. (S)

TEST 4. El tall de Gomory $x_{B(i)} + \sum_{j \in \mathcal{N}} [v_{ij}] x_j \le [x_{B(i)}^*]$ associat a (PE) i x_{RL}^* :

- a) Si / No És una de les constriccions que defineixen (RL). (N)
- **b)** Si / No És una constricció que no satisfà x_{PE}^* . (N)
- c) Si / No És una constricció que forma part de la formulació ideal de (PE). (N)

TEST 5. El següent arbre d'exploració del B&B d'un problema (*PE*1) de minimització mostra la situació després de realitzar dues iteracions i trobar l'òptim del subproblema (*PE*2):

- a) Si / No Es pot assegurar que x_{PE2}^* és la solució de (PE1). (N)
- b) Si / No (PE2) i (PE3) són una separació de (PE1). (S)
- c) Si / No L'òptim de (PE1) es pot trobar a K_{PE3} . (S)

TERCER CONTROL DE TEORIA

Programació Lineal i Entera, curs 2013-14 20n curs Grau en Estadística UB-UPC

NOM:

PROBLEMA 1. (8 punt / 75min / amb apunts i calculadora.)

Considereu el següent problema de programació lineal entera:

$$(PE) \begin{cases} \min & x_2 \\ \text{s.a.:} & 2x_1 & -2x_2 \leq 1 \\ & 2x_1 & +2x_2 \geq 3 \\ & x \geq 0, & x \in \mathbb{Z} \end{cases}$$

- a) (2 punts) Realitzeu la primera iteració de l'algorisme de plans secants de Gomory resolent la relaxació lineal (*RL*1) gràficament.
- b) (3 punts) Obtingueu la solució òptima del problema relaxat de la segona iteració de Gomory per reoptimització amb l'algorisme del símplex dual a partir de x_{RL1}^* .
- c) (3 punts) Resoleu el problema (*PE*) aplicant l'algorisme de ramificació i tall (Branch&Cut) d'acord amb els següents criteris:
  - Resoleu totes les relaxacions lineal gràficament.
  - Introduïu un tall de Gomory (podeu aprofitar els càlculs fets a l'apartat a)).
  - Preneu com a variable de separació x_1 abans que x_2 .
  - Exploreu primer la branca associada a la fita $x_i \leq |x_{RL_i}^*|$.

Indiqueu molt clarament les diferents passes de l'algorisme.

SOLUCIÓ EXERCICI 1.

Aparat a)

1a iteració Gomory:

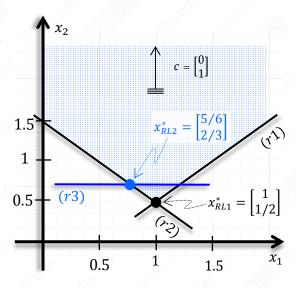
- Solució òptima de la relaxació lineal de (*PE*1), trobada gràficament: $x_{RL1}^* = \begin{bmatrix} x_1^* \\ x_2^* \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1/2 \end{bmatrix}$
- x_{RL1} no entera $\Rightarrow$ tall de Gomory: es selecciona $x_2 = 1/2$

$$\mathcal{B} = \{1,2\}; B = \begin{bmatrix} 2 & -3 \\ 2 & 2 \end{bmatrix}; B^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{1}{4} & \frac{1}{4} \\ -\frac{1}{4} & \frac{1}{4} \end{bmatrix}; x_B = \begin{bmatrix} 1 \\ 1/2 \end{bmatrix} \quad 1$$

$$\mathcal{N} = \{1,2\}; A_N = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}; V = B^{-1}A_N = \begin{bmatrix} \frac{1}{4} & -\frac{1}{4} \\ -\frac{1}{4} & -\frac{1}{4} \end{bmatrix}$$
 0.5 - (r3)

$$x_2 + \lfloor v_{23} \rfloor x_3 + \lfloor v_{24} \rfloor x_4 \le \lfloor x_2^* \rfloor$$

$$x_2 + \left| -\frac{1}{4} \right| x_3 + \left| -\frac{1}{4} \right| x_4 \le \left| \frac{1}{2} \right| ; \boxed{x_2 - x_3 - x_4 \le 0 \ (r3)}$$

$$x_2 - x_3 - x_4 \le 0 \to x_2 \ge \frac{2}{3} (r^3)$$

Apartat b)

Solució òptima del problema relaxat de la segona iteració de Gomory per reoptimització amb l'algorisme del símplex dual a partir de x_{RL1}^* :

• Problema relaxat de la segona iteració de Gomory:

$$(RL2)\begin{cases} \min & x_2 \\ \text{s.a.:} & 2x_1 & -2x_2 & +x_3 & = 1 & (r1) \\ & 2x_1 & +2x_2 & -x_4 & = 3 & (r2) \\ & & x_2 & -x_3 & -x_4 & +x_5 & = 0 & (r3) \\ & & x_1, & x_2, & x_3, & x_4, & x_5 & \ge & 0 \end{cases}$$

• Reoptimització amb el símplex dual a partir de x_{RL1}^* per adició de $x_2 - x_3 - x_4 + x_5 = 1$ $(r3) \rightarrow a_{m+1} = a_3 = \begin{bmatrix} 0 & 1 & -1 & -1 & 1 \end{bmatrix}, a_{B,3} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \end{bmatrix}$

- Càlculs previs:
$$\mathcal{B} = \{1, 2, 5\}, \ B^{-1} = \begin{bmatrix} B^{-1} & 0 \\ -a_{B,3}B^{-1} & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1/4 & 1/4 & 0 \\ -1/4 & 1/4 & 0 \\ 1/4 & -1/4 & 1 \end{bmatrix}, x_B = \begin{bmatrix} 1 \\ 1/2 \\ -1/2 \end{bmatrix}.$$

$$\mathcal{N} = \{3,4\}, A_N = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}, r' = r'_{RL1} = \begin{bmatrix} 0 & 0 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1/4 & 1/4 \\ -1/4 & 1/4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{4} & \frac{1}{4} \end{bmatrix} \ge 0$$

- Símplex dual, 1a iteració: $\mathcal{B} = \{1, 2, 5\}$, $\mathcal{N} = \{3, 4\}$
  - Identificació de s.b.f. òptima i selecció de la v.b. de sortida p :

$$x_B = \begin{bmatrix} 1 \\ 1/2 \\ -1/2 \end{bmatrix} \not\ge 0 \Rightarrow p = 3, \underline{B(3) = 5 \text{ v.b. sortint}}$$

■ Identificació de problema (*D*) il·limitat

Programació Lineal i Entera, curs 2013-14 2on curs Grau en Estadística UB-UPC

NOM:

$$d'_{r_N} = \beta_3 A_N = \begin{bmatrix} 1/4 & -1/4 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \\ -1 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -3/4 & -3/4 \end{bmatrix} \ngeq 0$$

Sel. v.n.b. d'entrada q:

$$\theta_D^* = \min_{j \in \mathcal{N}, d_{TN_j} < 0} \left\{ -r_j / d_{TN_j} \right\} = \min \left\{ \frac{-1/4}{-3/4}, \frac{-1/4}{-3/4} \right\} = 1/3 \Longrightarrow \boxed{q = 3}$$

també s'hauria pogut triar q = 4.

Canvi de base i actualitzacions:

$$\mathcal{B} \leftarrow \{1, 2, 3\}, B = \begin{bmatrix} 2 & -2 & 1 \\ 2 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \end{bmatrix} \rightarrow Bx_B = b, \begin{cases} 2x_1 & -2x_2 & +x_3 & = & 1 \\ 2x_1 & +2x_2 & = & 3 \rightarrow x_B = \begin{bmatrix} 5/6 \\ 2/3 \\ x_2 & -x_3 & = & 0 \end{cases} = \begin{bmatrix} 5/6 \\ 2/3 \\ 2/3 \end{bmatrix}$$

- Símplex dual, 2a iteració: $\mathcal{B} = \{1, 2, 3\}$, $\mathcal{N} = \{4, 5\}$
  - Identificació de s.b.f. òptima i selecció de la v.b de sortida $p: x_B \ge 0 \Rightarrow \boxed{\text{òptim}}$
- $\begin{bmatrix} x_{RL2}^* = \begin{bmatrix} 5/6 \\ 2/3 \end{bmatrix}$ Alternativament, si s'hagués pres x_4 com a variable d'entrada, la solució seria $x_{RL2}^* = \begin{bmatrix} 5/6 \\ 1/3 \end{bmatrix}$

Apartat c)

Resoleu el problema (PE) aplicant l'algorisme de ramificació i tall (Branch&Cut):

$$(PE1) \begin{cases} \min & x_2 \\ \text{s.a.:} & \\ & 2x_1 & -2x_2 & +x_3 \\ & 2x_1 & +2x_2 & -x_4 \\ & x_1, & x_2, & x_3, & x_4, & x_5 & \geq & 0, x \in \mathbb{Z} \end{cases}$$

Iteració 1: $L = \{(PE1)\}, \underline{z}_{PE1} = -\infty, z^* = +\infty$

- Selecció: (PE1).
- Resolució de (RL1) amb un tall de Gomory (dels apartats anteriors):

$$x_{RL1,1}^* = [5/6 \quad 2/3]', z_{RL1,1}^* = \frac{2}{3} \Rightarrow \underline{z}_{PE1}^* := \left[\frac{2}{3}\right] = 1$$

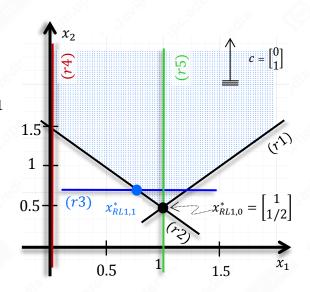
- Eliminació: no es pot.
- Separació:

$$x_{2}^{*} = 5/6$$

$$(PE2) \stackrel{\text{def}}{=} (PE1) + (r3) + x_{1} \le \left| \frac{5}{6} \right| = \mathbf{0} \ (\mathbf{r4})$$

$$(PE3) \stackrel{\text{def}}{=} (PE1) + (r3) + x_{1} \ge \left| \frac{5}{6} \right| = \mathbf{1} \ (\mathbf{r5})$$

$$L \leftarrow \{(PE2), (PE3)\}$$

Iteració 2: $L = \{(PE2), (PE3)\}, \underline{z}_{PE1}^* = 1, z^* = +\infty$

- Selecció: (PE2).
- Resolució de (RL2) amb un tall de Gomory: prenem l'expressió (r3) $3x_2 x_5 = 2$ per facilitar els

TERCER CONTROL DE TEORIA

Programació Lineal i Entera, curs 2013-14 2on curs Grau en Estadística UB-UPC

NOM:

$$(RL2,0) \begin{cases} \min & x_2 \\ \text{s.a.:} \\ (r1) & 2x_1 & -2x_2 & +x_3 \\ (r2) & 2x_1 & +2x_2 & -x_4 \\ (r3) & & 3x_2 & & -x_5 & = 2 \\ (r4) & x_1 & & & +x_6 & = 0 \\ & & x_1, & x_2, & x_3, & x_4, & x_5, & x_6 & \ge 0 \end{cases}$$

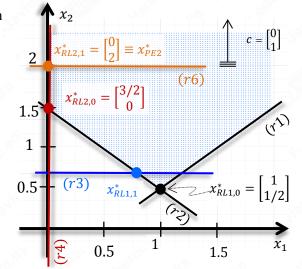
Gràficament veiem que el problema (RL2,0) es equivalent a: $\min_{x_2} \{x_2 | 2x_2 \ge 3\}$ que, expressat en forma estàndard és:

$$(RL2,0) \begin{cases} \min & x_2 \\ \text{s.a.:} \\ (r2) & 2x_2 & -x_4 = 3 \\ & x_2, & x_4, \ge 0 \end{cases}$$

- Resolució de (*RL*2,0): $x_{RL2,0}^* = \begin{bmatrix} \frac{3}{2} \end{bmatrix}$, $z_{RL2,0}^* = 0$
- Tall de Gomory sobre $x_{RL2,0}^*$ associat a x_2 :

■
$$B = \{2\}, B = [2], B^{-1} = [1/2]$$

■ $A_N = [-1], V = B^{-1}A_N = [-1/2]$
■ $x_2 + \left|-\frac{1}{2}\right| x_4 \le \left|\frac{3}{2}\right| \to x_2 - x_4 \le 1$
 $\to x_2 \ge 2$ (r6)

Resolució de (RL2,1) = (RL2,0) + (r5): $x_{RL2,1}^* = [0 \quad 2]', z_{RL2,1}^* = 2 \Rightarrow \underline{z}_{PE2}^* := 2$

- **Eliminació:** $x_{RL2,1}^* = [0 \ 2]' \subset K_{PE2}$: $x_{PE2}^* = [0 \ 2]' \subset K_{PE2}$ $2]' \Rightarrow s'elimina (PE2):$
  - $z^* \leftarrow z_{PE2}^* = 2, x^* \leftarrow x_{PE2}^*, L \leftarrow L \setminus \{(PE2)\} = \{(PE3)\}$
  - $z^* = 2 > \underline{z}_{PE1}^* = 1 \Rightarrow \text{no podem eliminar } (PE3)$

Iteració 3: $L = \{(PE3)\}, \underline{z}_{PE1}^* = 1, z^* = 2$

- Selecció: (PE3).
- Resolució de (RL3) amb un tall de Gomory:

Programació Lineal i Entera, curs 2013-14 2on curs Grau en Estadística UB-UPC

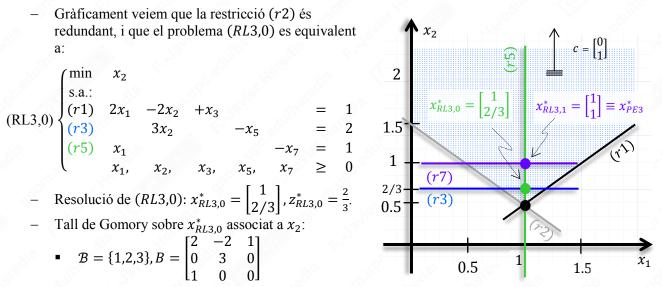
NOM:

$$(RL3,0) \begin{cases} \min & x_2 \\ \text{s.a.:} \\ (r1) & 2x_1 & -2x_2 & +x_3 \\ (r2) & 2x_1 & +2x_2 & -x_4 \\ (r3) & & 3x_2 & & -x_5 & = 2 \\ (r5) & x_1 & & & -x_7 & = 1 \\ & x_1, & x_2, & x_3, & x_4, & x_5, & x_7 & \ge 0 \end{cases}$$
 t veiem que la restricció $(r2)$ és

Gràficament veiem que la restricció (r2) és

$$(RL3,0) \begin{cases} \min & x_2 \\ s.a.: \\ (r1) & 2x_1 & -2x_2 & +x_3 \\ (r3) & & 3x_2 & & -x_5 & = 2 \\ (r5) & x_1 & & & -x_7 & = 1 \\ & x_1, & x_2, & x_3, & x_5, & x_7 & \ge 0 \end{cases}$$

Tall de Gomory sobre
$$x_{RL3,0}^*$$
 associat a x_2 :
$$\mathcal{B} = \{1,2,3\}, B = \begin{bmatrix} 2 & -2 & 1 \\ 0 & 3 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$B^{-1} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & \frac{1}{3} & 0 \\ 1 & \frac{2}{3} & -2 \end{bmatrix}, \mathcal{N} = \{5,7\}, A_N = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}, V = B^{-1}A_N = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ -\frac{1}{3} & 0 \\ -\frac{2}{3} & 2 \end{bmatrix}.$$

Alternativament podem trobar les columnes de V, V_i , resolent els sistemes $BV_i = A_{N_i}$:

Alternativament podem trobar les columnes de
$$V$$
, V_i , resolent els sistemes $BV_i = A_{N_i}$:
$$BV_1 = A_{N_1} = A_5; \begin{cases} 2v_{15} & -2v_{25} & +v_{35} & = 0 \\ & 3v_{25} & = -1 \rightarrow V_1 = \begin{bmatrix} 0 \\ -1/3 \\ -2/3 \end{bmatrix} \\ v_{15} & = 0 \end{cases}$$

$$BV_2 = A_{N_2} = A_7; \begin{cases} 2v_{17} & -2v_{27} & +v_{37} & = 0 \\ & 3v_{27} & = 0 \rightarrow V_2 = \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix} \end{cases} \rightarrow V = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ -\frac{1}{3} & 0 \\ \frac{2}{2} & 2 \end{bmatrix}$$

- $x_2 + [-1/3]x_5 + [0]x_7 \le [2/3] \to x_2 x_5 \le 0 \xrightarrow{(r3)} \boxed{x_2 \ge 1 \ (r7)}$
- Resolució de (RL3,1) = (RL3,0) + (r7): $x_{RL3,1}^* = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$, $z_{RL3,1}^* = 1 \Rightarrow \underline{z}_{PE3}^* = 1$
- **Eliminació:** $x_{RL3,1}^* = [1 \ 1]' \subset K_{PE3}$: $x_{PE3}^* = [1 \ 1]' \Rightarrow$ s'elimina (*PE3*):

$$- \quad z^* \leftarrow z^*_{PE3} = 1, x^* \leftarrow x^*_{PE3}, L \leftarrow L \setminus \{(PE3)\} = \emptyset$$

Iteració 3:

$$L = \emptyset \Rightarrow x_{PE1}^* = x^* = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}, \ x_{PE1}^* = z^* = 1$$

